

Comunitat Autònoma / Departament / Estat	COMUNITAT VALENCIANA
Municipi	CASTELLÓ DE LA PLANA
Edifici	Cocatedral de Santa Maria de l'Assumpció
Direcció	Plaça Major, 9, Castelló de la Plana 12001
Coordenades	39.9866636509829 -0.03711681534269715
Protecció	<p>Bé: Església de Santa Maria la Major Comunitat Autònoma: C. Valenciana Província: Castelló Municipi: Castelló de la Plana Categoria: Monument Codi: (R. I.) - 51 - 0000509 - 00000 Registre: (R. I.) REGISTRE BIC IMMOBLES: Codi definitiu Data de Declaració: 03-06-1931 Data Butlletí Declaració: 04-06-1931 Font: Ministerio de Cultura (2006)</p>
Descripció	<p>La Concatedral de Santa Maria és un temple singular, ja que, encara que disposa de tres campanes petites, fa servir, per als tocs ordinaris i extraordinaris, les campanes del Campanar de la Vila, de titularitat municipal, al càrrec del qual hi ha un funcionari de l'ajuntament, com a campaner titular.</p> <p>Castelló de la Plana va pertànyer des de la seua fundació en el segle XIII i fins al 1960 a la diòcesi de Tortosa. La diòcesi de Segorbe-Castelló va ser creada per la Butlla del papa Joan XXIII del 31 de maig de 1960, establint que ambdós ciutats, Segorbe i Castelló de la Plana, gaudirien de la mateixa dignitat episcopal. Amb això l'església Arxiprestal de Santa Maria de l'Assumpció d'aquesta ciutat va ser elevada a la condició de Cocatedral junt amb la Catedral segorbina. La primitiva església es va alçar durant l'últim terç del segle XIII però va patir un incendi que la va destruir totalment en el segle XIV. Les obres del nou temple, gòtic, van començar de nou en 1403, alçant-se una altra església dedicada a Santa Maria en la seua Assumpció als Cels. Aquella Església va ser consagrada el 3 de març de 1549.</p> <p>L'Església Arxiprestal de Santa Maria de L'Assumpció va ser demolida, segons acord municipal de 17 de novembre de 1936, desapareixent la quasi totalitat de la fàbrica (emprant-se els seus carreus per a la construcció de l'escorxador municipal).</p> <p>A partir de 1939, seguint traces de l'arquitecte Vicente TRAYER TOMÁS, es va iniciar la construcció d'un nou temple molt més ampli, de tres naus, i d'aparença neogòtica, continuada pel seu fill i posteriorment pel seu nét, Juan Ignacio TRAYER. La nova església conserva les tres portades antigues i alguns altres escassos elements de l'antic temple.</p> <p>En les referències arquitectòniques es considera que la Torre exempta de les campanes (denominada "Campanar de la Vila" pel seu nom històric i "Torre del Fadri" segons una denominació dels anys 30 del segle XX) forma part del temple, ja que li serveix el campanar. Encara que probablement fóra així en els seus orígens, conceptualment, i per a la ciutat de Castelló de la Plana, es tracta de dos edificis diversos, de diferent titularitat: mentre la catedral de Santa Maria és de titularitat eclesial, el "Campanar de la Vila" és inequívocament municipal. (Algunes de les informacions estan preses de Santa Iglesia Concatedral de Santa María de la Asunción de Castellón de la Plana)</p>

Campanes	<p>La Catedral de Santa Maria compta amb tres campanes, de les quals la menor, que servia per comunicar entre el temple i els campaners del veí Campanar de la Vila, és anepígrafa. Salvador-Artemi MOLLÀ i ALCANIZ, en la seua tesi doctoral esmenta també tres campanes, però la menor seria dels ROSES, amb decoracions i marca de fàbrica, que no ha pogut ser localitzada.</p> <p>Les altres dues campanes, de difícil accés, ubicades en un soterrani, procedeixen de la Capella de Sant Miquel del carrer Enmig, enderrocada.</p>
Fotos	4
Tocs actuals de campanes	Les campanes no poden tocar actualment.
Conservació, manteniment	Les tres campanes estan emmagatzemades en dependències de l'església, de manera que no formen part de cap manera, dels usos de la Catedral. De fet, els mateixos servidors del temple no eren conscients de la seua existència actual.
Propostes	Les tres campanes existents han de reposar-se en dues espadanyes diferents: una menor, ubicada sobre la sagristia, i visible des del Campanar de la Vila, per avisar als campaners municipals i un altra doble, ubicada preferentment cap a la capçalera del temple amb les altres dues campanes. Aquesta espadanya ha d'estar ubicada de manera que siga possible l'accés a peu pla, tant per al manteniment com per a un possible toc manual de les campanes. En conseqüència, en allò que siga possible, cal restaurar íntegrament la campana menor, mentre que cal reposar dues truges de fusta, amb motors d'impulsos i sense electromalls com queda indicat. Tampoc caldrà dotar-les de ballesta per al toc manual amb cordes, ja que degut al seu volum i la ubicació proposada, es podran voltejar fàcilment amb les mans.
Autors de la documentació	ÁLVARO MUÑOZ, Mari Carmen; LLOP i BAYO, Francesc
Data	05-01-2008

Campanes desaparegudes

Localització	Campana	Fonedor	Any fosa	Diàmetre (en cm)	Pes
	Maria (no localitzada)	ROSES, HERMANOS (SILLA)	1941	40	37

Campanes actuals

Localització	Campana	Fonedor	Any fosa	Diàmetre (en cm)	Pes
Sala fonda de la Concatedral	Senyalera (0)		1900ca	25	9
Sala fonda de la Concatedral	Magdalena (1)	ROSES, HERMANOS	1939	65	159

Sala fonda de la Concatedral	Sant Roc (2)	ROSES, HERMANOS	1939	73	225
------------------------------	------------------------------	--	------	----	-----

Información completa: [Cocatedral de Santa Maria de l'Assumpció - CASTELLÓ DE LA PLANA \(COMUNITAT VALENCIANA\)](#)

PDF (13-05-2026)